

Opinnäytetyö (AMK)

Tradenomi

2018

Camilla Kulmala

OPAS YRITYSTOIMINNAN VEROASIOIHIN

- CASE: JALKAHOITOLA KUUSENJALKA

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalouden koulutusohjema | Taloushallinto

2018 | 39 sivua, 17 liitesivua

Kulmala Camilla

OPAS YRITYSTOIMINNAN VEROASIOIHIN

Toimeksiantajani Jalkahoitola Kuusenjalka on 1.1.2018 perustettu toiminimi yritys, joka tarjoaa erilaisia jalkahoitoja asiakkaille. Työn tavoitteena oli tehdä Jalkahoitola Kuusenjalalle kattava opas yritysverotuksen asioista. Opinnäytetyö pyrki kertomaan olennaisista verotusasioista selkeästi ja helposti ymmärrettävässä muodossa.

Verotuksesta käydään läpi elinkeinotoiminnan tuloverotusta, arvonlisäverotusta sekä verotusasioita työnantajan kannalta. Tällä hetkellä yrittäjä ei suunnittele palkkaavansa työntekijöitä, mutta on avoin tulevaisuuden suhteen ja kiinnostunut tietämään enemmän työsuhteisiin liittyvistä veroasioista. Työssä siis käsitellään myös palkkoihin ja työkorvauksiin liittyviä veroja, sekä käydään läpi luontoisetuja.

Opinnäytetyön teoriaosuuden lisäksi toiminnallisena osuutena liitteeksi on tehty Jalkahoitola Kuusenjalalle suunnattu opas. Opas on teoriaosuudesta tiivistetty kokonaisuus, johon on poimittu toimeksiantajan kannalta hyödyllisiä verotietoja. Oppaan rakenteesta on tehty mahdollisimman selkeä, jotta tietojen etsiminen olisi vaivatonta ja nopeaa.

Tietoperustan kokoamiseen olen käyttänyt kirjallisuutta, Verohallinnon verkkosivustoja sekä muita verotukseen liittyviä sivustoja.

ASIASANAT:

Yritysverotus, tulovero, elinkeinotoiminta, arvonlisävero, luontoisedut

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business Administration | Financial management

2018 | 39 pages, 17 pages in appendices

Kulmala Camilla

ENTREPRENEUR'S TAXATION GUIDE

This thesis was commissioned by a small foot care company Jalkahoitola Kuusenjalka. The company was founded 1.1.2018 and is a trade name. The purpose of this thesis was to provide the entrepreneur with a taxation guide, which aim is to explain all relevant and basic aspects about company taxes in an understandable way.

The thesis discusses income and employee taxation and value added taxes (VAT). The entrepreneur does not have plans to hire any employees at the moment, but is open about the future, and interested in knowing more about the employee taxation.

In addition to the theoretical part of the thesis, a summarized tax guide was made as an appendix. This guide is made specifically for the company, whereas the theoretical part is made towards larger group. The structure of the guide has been made as simple and clear as possible, so the reader finds the needed information easily.

Verohallinto's websites and other websites were used as literature sources.

KEYWORDS:

Company taxes, income taxation, value added taxes, VAT, fringe benefit

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	7
2 ELINKEINOTOIMINNAN TULOVEROTUS	9
2.1 Tulolähdejako	9
2.2 Tulolajit	10
2.3 Elinkeinotoiminnan verotus	11
2.4 Elinkeinotoiminnan verotuksen vaiheet	12
2.5 Eri yritysmuotojen verokäsittely	14
2.5.1 Toiminimi	14
2.5.2 Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö	18
2.5.3 Osakeyhtiö	20
3 ARVONLISÄVEROTUS TERVEYDENHOITOALALLA	24
3.1 Arvonlisävelvollisuus	24
3.2 Arvonlisäveroton terveyden- ja sairaanhoitoalan toiminta	24
3.3 Arvonlisäverovähennys	25
3.4 Arvonlisäveron maksaminen	25
3.5 Arvonlisäveron huojennus	25
3.6 ALV-velvolliseksi hakeutuminen	26
3.7 Verokannat	27
3.8 Arvonlisäverotus ulkomailla	27
4 PIENYRITYS TYÖNANTAJANA	29
4.1 Palkka ja työkorvaus	29
4.2 Luontoisedut	31
4.2.1 Ravintoetu	31
4.2.2 Puhelinetu	31
4.3. Työsuhteen päättymisen	32
5 OPPAAN RAKENTAMINEN	34
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	35

LÄHTEET**37**

LIITTEET

Liite 1. Opas yritystoiminnan veroasioihin

KUVAT

Kuva 1. Valtion tuloveroasteikko 2018	10
Kuva 2. Elinkeinotoiminnan tulos	11
Kuva 3. Perustamislomake	13
Kuva 4. Ennakkoveron erien määrä	17
Kuva 5. Ennakkoveron erien määrä	20
Kuva 6. Yhteenveto osinkojen verotuksesta	21
Kuva 7. Luonnollinen henkilö osingonsaajana	22
Kuva 8. Työnantajan sivukulut	30

1 JOHDANTO

Verotuksella on tärkeä rooli yhteisön hyvinvoinnin ja menestyksen kannalta. Verotuksen kautta voidaan taata kaikille yhteisön jäsenille inhimilliset perusoikeudet. (Järvilehto 2013.) Verotuksen ymmärtämisen tärkeydestä huolimatta monet kokevat veroasiat vaikeaksi hahmottaa. Itsekin olen ennen kokenut veroasiat samalla tavalla, josta sainkin idean tähän aiheeseen. Koen tästä aiheesta kirjoittamisen hyväksi mahdollisuudeksi oppia lisää yritysverotuksesta elinkeinotoiminnan osalta.

Työni tavoitteena on tehdä kattava ja ajantasainen opas toimeksiantajayritykselle. Opinnäytetyön asiat on selitetty mahdollisimman selkeästi, jotta asioiden oppiminen olisi helppoa.

Toimeksiantajani Jalkahoitola Kuusenjalka on vuoden alussa perustanut jalkahoitolan. Yritysmuotona on toiminimi, mutta yrittäjä toivoo myös tietoa muista yritysmuodoista, koska ei tiedä, vaikka tulevaisuudessa haluaisikin muuttaa yrityksen muotoa. Tällä hetkellä yrittäjä ei ole arvonlisäverovelvollinen, mutta suunnittelee vielä myyvänsä hoitotuotteita myymälässään, joiden arvonlisäverokanta olisi 24 prosenttia.

Opinnäytetyössä kerrotaan yleisesti elinkeinoyhtymän tuloverotuksesta. Osuuskunnan verotusta ei opinnäytetyössä käsitellä. Toisessa kappaleessa käydään läpi arvonlisäverotusta. Siinä kerrotaan esimerkiksi, milloin yritys on alv-velvollinen, ja koska yritys voi hakea alarajahuojennusta. Tämän lisäksi toimeksiantajan toiveena oli tietää, kuinka arvonlisävelvolliseksi voi hakea, jos ei ole arvonlisäverorekisterissä. Kolmas kappale on suunnattu työsuhteisiin liittyviin verotuksellisiin asioihin. Kerron esimerkiksi erilaisista luontoiseduista, joita työnantaja pystyy työntekijälle antamaan sekä palkan ja työkorvauksen eron.

Opinnäytetyön teoriaosuuden lisäksi toiminnallisena osuutena liitteeksi on tehty Jalkahoitola Kuusenjalalle suunnattu opas. Opas on tiivistetty kokonaisuus, johon on poimittu toimeksiantajan kannalta hyödyllisiä verotietoja. Oppaan rakenteesta on tehty otsikoiden ja luettelomerkein mahdollisimman selkeä, jotta tietojen etsiminen olisi vaivatonta ja nopeaa.

Toimeksiantajan lisäksi opinnäytetyöstä olisi varmasti hyötyä myös muille yrittäjille, jotka kaipaavat apua veroasioissa. Opinnäytetyössä ei käsitellä yrityksen perustamiseen liittyviä asioita.

Lähteenä opinnäytetyössä olen käyttänyt kirjallisuuden lisäksi verkkosivustoja. Suurin osa näistä ovat Verohallinnon-sivuja.

2 ELINKEINOTOIMINNAN TULOVEROTUS

Tulovero on tärkein tulolähde julkisyhteisölle. Nimensä mukaan tulovero on tuloista perittävää veroa. Työstä tehdystä palkasta yritys maksaa veroa moniin paikkoihin, kuten esimerkiksi valtiolle, kunnalle ja kirkolle. Tuloverotus riippuu yhtiömuodosta.

2.1 Tulolähdejako

Verovelvollisella voi olla monta eri tulolähdettä. Nämä tulolähteet ovat elinkeinotoiminnan tulolähde, maatalouden tulolähde ja henkilökohtainen tulolähde. Toiminnan ollessa liike- ja ammattitoimintaa, verotetaan elinkeinotulolähteen mukaisesti (EVL). Maatalouden tulo määritetään maatalouden tuloverolain mukaan (MVL). Henkilökohtaista tulolähdettä verotetaan henkilökohtaisen tuloverolain mukaan (TVL). Jokaista tulolähdettä varten on oma tuloverolaki, jonka mukaan verotettavaa tuloa lasketaan. Kaikilla verovelvollisilla voi olla kaikki kolme tulolähdettä, eikä tulolähdejako riipu yritysmuodosta. (Markkanen 2017b.)

Elinkeinotulolähde on liike- ja ammattitoimintaa. Liiketoiminnalle ominaista on voiton tavoittelu, itsenäisyys, liiketoiminnan jatkuvuus ja toimintaan liittyvä taloudellinen riski. Kaikki EVL:n toiminta muodostaa yhden tulolähteen, vaikka toimintaa olisi useammalla toimialalla. Näiden verotettava tulo määritetään siis yhtenä tulolähteenä. Ammattitoiminta on liiketoiminnan kaltaista toimintaa. Ammattitoiminta eroaa liiketoiminnasta siten, että ammattitoiminnassa yrittäjän henkilökohtainen ammattitaito on suuremmassa asemassa. Yleensä taloudelliset riskit ovat myös pienempiä kuin liiketoiminnassa. Ammatinharjoittaja voi olla esimerkiksi yksityispraktiikkaa pitävä lääkäri. Näiden eron määrittely ei kuitenkaan ole kovin merkityksellistä, sillä molempiin sovelletaan samaa elinkeinoverolakia. (Markkanen 2017b.)

Maatalouden tulolähteellä tarkoitetaan peltoviljelyä ja tuotantoeläinten kasvatusta. Henkilökohtaista tulolähdettä ovat ne toiminnot, jotka eivät kuulu elinkeinotoiminnan tai maatalouden tulolähteisiin. Rajanveroa voidaan joutua tekemään siitä, että onko kysymys TVL:n piiriin kuuluvasta palkkatulosta vai EVL:n piirin tuloista. Rajanveto tehdään yleensä tapauskohtaisesti. Huomiota usein kiinnitetään siihen, että tapahtuuko toiminta valvonnan alaisena vai itsenäisesti. Esimerkkejä henkilökohtaisesta tulolähteestä on muun muassa kiinteistöjen vuokraaminen ulkopuolisille ja pitkäaikaiset sijoitukset pörs-siosakkeisiin ja muihin arvopapereihin. (Markkanen 2017b.)

Tulolähteitä käsitellään aina erikseen, eikä niiden tuloja voi yhdistää. Toisen tulolähteen tappiota ei voi vähentää toisen voitosta. Esimerkiksi, jos ammattitoiminta tuottaa 10 000 voittoa ja maatalous saman verran tappiota, yrittäjä joutuu kuitenkin maksamaan veroa ammattitoiminnan tulosta, vaikka tosiasiallinen tulo on nolla. (Sijoitusyhtiö 2016; Markkanen 2017a.)

2.2 Tulolajit

Verotuksessa jokaisen henkilön tulot jaetaan ansiotuloihin ja pääomatuloihin. Tulolähdejako vaikuttaa tulojen jakautumiseen. Elinkeinotoiminnassa ja maataloudessa tulo jaetaan näiden välillä toiminnan nettovarallisuuden perusteella. Henkilökohtaisen tulolähteen tulo jaetaan näihin tulon luonteen perusteella. Pääomatuloa ovat muun muassa korkotulo, osinkotulo, vuokratulo, voitto-osuus (esimerkiksi sijoitusrahastoista), metsätalouden pääomatulo ja luovutusvoitot. Verotettavasta pääomatulosta maksetaan pääsääntöisesti 30 % vero. 30 000 euron ja sen ylittävien pääomatulojen prosentti on 34. Ansiotulona pidetään kaikkia niitä tuloja, joita ei ole määritelty pääomatuloiksi. Näitä ovat muun muassa palkkatulot, eläketulot, jaettavan yritystulon ansiotulo-osuus sekä sosiaalietuudet (muun muassa äitiyspäiväraha ja sairauspäiväraha). Ansiotulon valtiolle tapahtuva verotus tapahtuu progressiivisen asteikon mukaisesti. (Tilisanomat 2017; Talous-suomi 2018.)

Vuoden 2018 tuloveroasteikko on seuraava:

Valtion tuloveroasteikko vuonna 2018

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävistä tulon osasta, %
17 200 - 25 700	8	6
25 700 - 42 400	518	17,25
42 400 - 74 200	3398,75	21,25
74 200 -	10156,25	31,25

Kuva 1. Valtion tuloveroasteikko 2018 (Verohallinto 2018.)

Ansiotulosta verotettava kunnallisveron veroprosentti (n. 18-21%) määrätään vuosittain kaupungin tai kunnan valtuuston toimesta. Näiden lisäksi ansiotulosta verotetaan kirkollisverot (1,2-2%) ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu. Sairausvakuutusta varten

peritään lisäksi palkkatuloista ja yrittäjien työtuloista päivärahamaksua. (Taloussuomi 2018.)

2.3 Elinkeinotoiminnan verotus

Tulovero määrätään verovelvollisen nettotulon perusteella. Elinkeinotoiminnan tulos selvitetään veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksena. (Verohallinto 2016a.) Verotettavan tulon voi halutessa selvittää myös käyttämällä alla olevaa laskelmaa. (Tomperi 2018, 83.)

+/-	Tuloslaskelman voitto/tappio
+	Tuloverot
+	Kuluiksi kirjatut vähennyskeltottomat menot
-	Tuotoiksi kirjatut verovapaat tulot
+/-	Jaksotuksesta johtuvat erot
+/-	Muut oikaisut
=	Verovuoden verotettava tulo
-	Vahvistetut tappiot
=	Lopullinen verotettava tulo

Kuva 2. Elinkeinotoiminnan tulos (Tomperi 2018, 83.)

Lopullinen verotettava tulo saamiseksi aikaisempien vuosien tappiot vähennetään verovuoden tuloksesta. Elinkeinotoiminnan tappio voidaan vähentää vain elinkeinotoiminnan myöhempinä vuosina syntyneestä tulosta. Muun tulolähteen tuloa ei voi käyttää elinkeinotoiminnan tappion vähentämiseen. Tappiot voidaan vähentää seuraavina 10 verovuotena. Tappioiden vähentämisen jälkeen saadaan verotettava tulo, josta tehdään vielä viiden prosentin yrittäjävähennys. (Verohallinto 2017a.)

Elinkeinotoiminnan veronalaisien tulojen käsite on erittäin laaja. Kaikki elinkeinotoiminnassa rahana saadut tulot ovat veronalaisia, mikäli toisin ei ole säädetty. Verovapaat tulot on määritelty laissa erikseen. Verovapaita tuloja ovat muun muassa osakeyhtiön saamat osinkotulot. Osakkeet ovat verovapaita, jos listaamaton yhtiö saa osinkoja listaamattomalta yhtiöltä, ja pörssiyhtiö saa osakkeita pörssiyhtiöltä. Osakeyhtiön, osuuskunnan, säästöpankin ja keskinäisen vakuutusyhtiön käyttöomaisuuden luovutusvoitot ovat verovapaata. Voitto-osuudet, jotka on saatu avoimesta yhtiöstä tai kommandiittiyhtiöstä, ovat saajalleen verovapaata tuloa. Yhtiömiehille ei synny veronalaista tuloa myöskään yksityisetoista. Tämän sijaan tulos jaetaan yhtiömiehille heidän tuloinaan verotettavaksi. (Tomperi 2018, 87-89.)

Elinkeinotoiminnan verotuksessa kannattaa hyödyntää myös mahdolliset vähennyskelpoiset kulut. Vähennyskelpoisilla kuluilla tarkoitetaan sellaisia kuluja, jotka voidaan vähentää verotettavasta tulosta. Verojen vähentäminen pienentää sitä summaa, josta veroja joutuu maksamaan. (Accountor 2018.)

Yleisimpiä vähennyskelpoisia kuluja ovat muun muassa:

- Työkalut ja toimistotarvikkeet
- Tietokoneohjelmistot ja verkkopalvelut
- Markkinointimenot
- Edustusmenot (50 % menoista)
- Työhuoneen menot
- Autokulut (kun alle puolet ajetuista kilometreistä on yksityisajoja)
- Työvaatteet (kun vaatteita ei voi käyttää työpaikan ulkopuolella)
- YEL-vakuutusmaksut
- Yrityksen perustamismenot

(Accountor 2018.)

2.4 Elinkeinotoiminnan verotuksen vaiheet

Elinkeinotoiminnan verotuksen vaihteita on neljä:

- Verojen ennakoperintä verovuoden aikana
- Veroilmoituksen antaminen
- Verotuksen toimittaminen
- Verojen laskeminen ja maksuunpano

Ennakonperintä

Ennakonperinnällä tarkoitetaan verovelvollisen tulojen perusteella tapahtuvaa verojen perimistä pitkin vuotta ennen varsinaista verotusta verovuoden lopulla. Verovuosi on tuloverotuksessa kalenterivuosi, jolta veroilmoitus on annettava ja jolta vero määrätään. Verojen ennakoperintää tehdään, koska veronsaajat tarvitsevat tuloja jatkuvasti vuoden aikana. Verojen periminen useammissa erissä rasittaa veronmaksajia myös vähemmän. Veroja siis peritään verovuoden aikana sitä mukaa, kun tuloa kertyy. Lähes kaikista verotettavista tuloista toimitetaan ennakoperintä. (Yrityksen perustaminen 2017a.)

Ennakonperinnässä veroja maksetaan etukäteen tulojen arvion perusteella. Aloittava yrittäjä arvioi yrityksen perustaessa ensimmäisen tilikauden liikevaihdon ja tuloksen. (Yrityksen perustaminen 2017a.)

Alapuolella kuva perustamislomakkeesta:

Ennakkoveroa koskevat tiedot			
☐ Haen ennakkoveroa sähköisesti (vero.fi/verokortti)			
	euroa		euroa
Ensimmäisen tilikauden arvioitu liikevaihto		Ensimmäisen tilikauden arvioitu tulos	

Kuva 3. Perustamislomake (Yrityksen perustaminen 2017a.)

Maksettavien verojen suuruus määräytyy arvioidun tuloksen mukaan. Jos yrittäjä huomaa arvioidun tuloksen olevan eri kuin mitä tulos todellisuudessa on, voi arviota aina korjata kesken verovuoden. Tämän lisäksi on mahdollista odottaa jäännösveropyynnön tai veronpalautuksien saapumista. Seuraavina vuosina yrittäjyyden jatkuessa verottaja arvioi veron määrät aiempien vuosien todellisten tulojen perusteella. (Yrityksen perustaminen 2017a.)

Ennakkoperintää voidaan toimittaa kahdella eri tavalla. Ensimmäinen tapa on ennakonpidätys, jossa tulon maksaja vähentää veron suoraan maksamastaan suorituksesta. Ennakonpidätys toimitetaan muun muassa palkasta. Ennakkokanto toimitetaan elinkeinotoiminnan tuottaman tulon perusteella. Verovelvollinen saa tulot täysimääräisenä käyttöönsä, mutta joutuu itse maksamaan niistä veron ennakkoverolipulla. (Tomperi 2018, 12-14.)

Veroilmoitus

Verovuoden päätyttyä täytetään verkossa veroilmoitus. Yritysten on annettava veroilmoitus ilman erillistä kehotusta. Veroilmoitukseen merkitään tuloslaskelman mukaiset tuotot. Veronalainen osuus tuotoista ilmoitetaan vielä erikseen. Lomakkeella ilmoitetaan myös tuloslaskelman mukaiset kulut ja näistä elinkeinotoiminnan verotuksessa vähennyskelpoinen osuus. Verotettava tulo saadaan näiden erotuksesta. (Yrityksen perustaminen 2017a.)

Elinkeinotoiminnan veroilmoituksen lisäksi kotiin lähetetään esitäytetty veroilmoitus henkilökohtaisista tuloista. Esitäytettyä veroilmoitusta ei tarvitse palauttaa, jos ilmoituksessa

ei ole mitään täydennettävää tai korjattavaa. Ilmoituksen jättöpäivä vaihtelee yhtiömuodoittain. Henkilökohtaisen palautuspäivän saa tietää kotiin postitetusta lomakkeesta. Palautuspäivä voi olla joko 3.4.2018, 8.5.2018 tai 15.5.2018. (Verohallinto 2018a.)

Verotuksen toimittaminen

Verotuksen toimittaa se verovirasto, jonka alueella verovelvollisen kotikunta on. Verotus toimitetaan verovelvollisen ilmoituksen perusteella. Verotusta toimittaessa veroviranomainen tutkii saamansa tiedot tavalla, joka tilanteen mukaan on perusteltua. Veroilmoituksen puuttuessa tai sen ollessa puutteellinen, verotus toimitetaan arvioverotuksena. (Tomperi 2018, 16-18; Verohallinto 2015a.)

Verojen maksuunpaneminen

Verohallinto laskee ja panee maksuun verot ja maksut. Maksettavaksi tulevien verojen määrää verrataan verovelvollisen verovuoden aikana maksamaan summaan. Maksetun veromäärän ollessa suurempi kuin lopullisten verojen määrä, verovelvolliselle palautetaan hänen liikaa maksamansa määrä. Jos taas ennakkoveroina peritty summa ei riitä lopullisten verojen kattamiseen, peritään puuttuva osa. Verovelvolliselle lähetetään verotuspäätös verotuksen perusteista. (Tomperi 2018, 16; Yrityksen perustaminen 2017a.)

2.5. Eri yritysmuotojen verokäsittely

2.5.1. Toiminimi

Toiminimen verotus perustuu jaettavaan yritystuloon. Tämän tulo lasketaan miinustamalla tilikauden kulut ja aikaisempien vuosien tappiot tilikauden tuloksesta. Yksityistä elinkeinoharjoittajaa verotetaan yrittäjän kaikkien ansio- ja pääomatulojensa perusteella. Yritystoiminnasta saatujen tulojen lisäksi myös muut tulot (esim. palkkatyöt) vaikuttavat verotukseen. Jos esimerkiksi toiminimelläsi teet tuloa 30 000 euroa vuodessa, ja palkkatöistä 10 000 euroa, nämä tulot verotetaan yhdessä. (Yrityksen perustaminen 2017a.)

Yksityinen elinkeinoharjoittaja ei voi saada yritystoiminnastaan pääomatuloa, ellei yrityksellä ole nettovarallisuutta tai yritystuloon sisältyy käyttöomaisuusarvopaperien luovutusvoittoja. Yrityksen nettovarallisuuden saa tietää laskemalla yritystoiminnan varat (muun muassa työkoneet, yrityksen omistamat liiketilat ja varasto), joista on vähennetty velat. Tähän lisätään vielä 30% mahdollisille työntekijöille maksetuista palkoista. Pankkitilin rahoja ei oteta mukaan nettovarallisuuden laskemiseen. (Yrityksen perustaminen 2017a.)

Yritystulon jakaminen

Yritystulon jakaminen tehdään erottamalla tuloksesta mahdollinen pääomatulon osuus. Pääomatulo-osuutena voidaan verottaa maksimissaan 20 %:n prosentin osuus toiminnan edellisen vuoden nettovarallisuudesta. Toiminimi voi kuitenkin vaatia pääomatuloveron alaisen osuuden laskettavaksi myös 10% tai 0% mukaisesti. Pääomatuloverosuuden alentaminen kannattaa tulojen ollessa pienet. Pääomatulo-osuutta verotetaan pääomatuloverokannan, eli 30% mukaan aina 30 000 euroon asti. 30 000 euroa ylittävä osuus lasketaan 34% mukaan. Ansiotulon verotus on progressiivinen, joten tulojen ollessa alhaiset, on ansiotuloveron alaisen tulon verotus alhaisempi kuin pääomatuloverotuksessa, joka on kiinteä 30%. Jaettavaan yritystuloon sisältyvät kiinteistöjen ja arvopapereiden myyntivoitot käsitellään aina kokonaan pääomatuloina. (Yrityksen perustaminen 2017a.)

Alla esimerkkilaskelma yritystulon jaosta:

Elinkeinoharjoittajan liikkeestä saama tulo on 46 000 euroa. Tämän lisäksi yrittäjällä on muita pääomatuloja 2 300 euroa ja muita ansiotuloja 1 400 euroa vähennysten jälkeen. Yrityksen varat ovat 200 000 ja velat 140 000. Palkkoja yritys on maksanut viimeisen tilikauden aikana 150 000 euroa. Nettovarallisuus on siis yhteensä:

Elinkeinotoiminnan varat:	200000
-velat	140000
+ 30% palkkasummasta	45000
Pääomatulon laskentaperuste	105000

Pääomatulot yhteensä, jos käytetään verokantaa 20%:

Pääomatuloa on	
- elinkeinotulosta 20% 105 000 eurosta	21000
- muu pääomatulo	2300
Pääomatulot yhteensä	23300

Ansiotulona verotettaisiin:

Ansitulona verotettaisiin	
- elinkeinotoiminnan tuloksen	
ansiotulo-osuus (46 000-21 000)	25000
- muut ansiotulot	1400
Ansiotulot yhteensä	26400

Pääomatuloista maksetaan valtiolle 30% veroa. Ansiotulot lasketaan progressiivisen taulukon mukaan (s.11). Kunnallis- ja kirkollisvero sekä sairausvakuutuksen maksut ovat suhteellisia.

Seuraavassa laskussa kunnallisverot ovat 19,5%, kirkollisvero 1% ja sairausvakuutuksen maksu 2%. Maksettavien verojen määräksi saadaan:

Vero pääomatulosta		
30% 23 300 eurosta		6990
Vero ansiotulosta		
Valtion tulovero 25 700 eurosta	518	
700 eurosta 17,25 %	120.75	638.75
Kunnallisvero 19,5 %		5148
Kirkollisvero 1 %		264
Sairausvakuutuksen maksut 2 %		528
Yhteensä		13568.75

Jos yrittäjä olisikin vaatinut pääomatulojen määräksi katsottavan 10%, hänelle olisi syntynyt pääomatuloja:

elinkeinotoiminnasta 10% 105 000 eurosta	10 500
+ muut pääomatulot	2 300
Pääomatulot yhteensä	12 800

Ansiotuloja tällä veroprosentilla syntyisi:

Ansitulona verotettaisiin	
- elinkeinotoiminnan tuloksen	
ansiotulo-osuus (46 000-10 500)	35500
- muut ansiotulot	1400
Ansiotulot yhteensä	36900

Maksettavien verojen määrä olisi tällä prosentilla:

Vero pääomatulosta		
30% 12 800 eurosta		3840
Vero ansiotulosta		
Valtion tulovero 25 700 eurosta	518	
11200 eurosta	1932	2450
Kunnallisvero		7195.5
Kirkollisvero		369
Sairausvakuutuksen maksut		738
		14592.5

Veroprosenttia 10 ei tässä tapauksessa siis kannata vaatia pääomatuloksi, koska muuten maksettavat verot olisivat 1023,75 euroa suuremmat kuin 20% verokannassa. Vaatimus yritystulon verottamisesta vain ansiotulona johtaisi tätäkin suurempiin veroihin. (Tomperi 2018, 32-34.)

Ennakkovero toiminimessä

Toiminimi maksaa ennakkoveroa toimintansa tuloksen perusteella. Tulojen arvioinnin jälkeen yrittäjä saa verottajalta tilisiirtolomakkeita, joiden mukaisesti veroa maksetaan. Arviodun tulon ollessa niin pieni, että verotettava summa olisi vain alle 170, ei ennakkoveroa tarvitse maksaa. Tämän sijaan verottaja perii summan vasta lopullisessa verotuksessa. Alla olevasta Verohallinnon-sivuilta löytyvästä kuvasta voi nähdä kuinka monta ennakkoverolappua Verohallinto lähettää tietyissä ennakkoveron määriissä. (Yrityksen perustaminen 2017a.)

Ennakkoveron määrä	Maksuerien lukumäärä	Maksukuukaudet
170 – 500 euroa	2	Maaliskuu ja syyskuu
500 – 1700 euroa	3	Helmikuu, heinäkuu ja marraskuu
1700 – 10 000 euroa	6	Helmikuu, huhtikuu, kesäkuu, elokuu, lokakuu ja joulukuu
Yli 10 000 euroa	12	Kaikki kuukaudet

Kuva 4. Ennakkoveron erien määrä (Verohallinto 2017.)

Yrityksen perustaminen puolison kanssa

Toiminimen voi perustaa yhdessä puolison kanssa, mutta yritys rekisteröidään aina vain toisen nimiin. Puolisolle ei voi maksaa palkkaa, vaan yrityksen tulo jaetaan puolisojen kesken. Luontoisetuja, kilometrikorvauksia ja päivärahoja ei toiselle osapuolelle myöskään voi antaa. Pääomatulona verotettava osuus yritystoiminnan tulosta jaetaan puolisojen kesken sen mukaisesti, mitkä ovat heidän osuutensa elinkeinotoiminnan nettovarallisuuteen. Ansiotulon osuus jaetaan heidän työpanoksen jakautumisen mukaisesti. Ellei muuta selvitystä anneta, puolisojen työpanokset katsotaan yhtä suuriksi. (Minilex n.d.)

Yksityisöt

Toiminimi eroaa muista yritysmuodoista siten, että toiminimellä toimiessa ei makseta itsellesi palkkaa kuten normaalisti. Toiminimeltäsi ottamia rahoja kutsutaan yksityisotoiksi. Näistä yksityisotoista muodostuu toiminimen ”palkka”. Yksityisöt yksityisen elinkeinoharjoittajan henkilökohtaisessa verotuksessa ovat verovapaata tuloa, jotta verotus ei muodostuisi kaksinkertaiseksi. Yksityisöt eivät laske toiminimen tulosta, joten otettu raha ei ole kulu tai meno. Esimerkiksi yritys laskuttaa asiakkaalta 12 400 eurolla, josta 2400 euroa on arvonlisäveroa. Yrittäjä ottaa 10 000 euroa omaan käyttöönsä, jolloin hän tekee 10 000 euron yksityisoton toiminimen tililtä. Oton jälkeen tilille jää 2400 euroa arvonlisäveron maksuun tarkoitettua osuutta, mutta yritys joutuu maksamaan sen valtiolle. Yksityisöt eivät siis vaikuta verotettavaan yritystuloon. (Yrityksen perustaminen 2017a.)

2.5.2 Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö

Toiminimen lisäksi muita yritysmuotoja ovat avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö sekä osakeyhtiö. Avointa yhtiötä ja kommandiittiyhtiötä kutsutaan elinkeinoyhtymäksi ja ne ovat henkilöyhtiöitä. Henkilöyhtiö ei ole verotuksessa erillinen verovelvollinen, mutta silti sille vahvistetaan veronalainen tulo tai vähennyskelpoinen tappio. (Tomperi 2018, 37.)

Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö perustetaan yhtiösopimuksella. Avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetussa laissa edellytetään yhtiöpanoksen suorittamista vain kommandiittiyhtiön äänettömältä yhtiömieheltä. Tästä huolimatta yhtiösopimuksessa usein sovitaan, että työpanoksen lisäksi yhtiömiehet sijoittavat varallisuutta yhtiöön.

Tämä johtuu yhtiö toiminnan alkuun saattamiseen liittyvistä rahoituksellisista tarpeista. (Yrittäjät 2017; Minilex 2018.)

Elinkeinoyhtymän verotettava tulo jaetaan aiempien vuosien tappioiden vähentämisen jälkeen verotettavaksi osakkaiden tulona sen mukaisesti, mitä osuuksia osakkaille on yhtymän tuloon. Toiminnan ollessa tappiollista, tuloksia ei jaeta osakkaille, vaan ne vähennetään yhtymän tuloksesta seuraavien kymmenen verovuoden aikana. Osakkaiden tulo-osuudet jaetaan yhtiömiehille usein yhtiösopimuksen mukaisesti. Voitonjakoperusteina voi olla yhtiömiesten pääoma- ja työpanosten määrä. Myös yhtiömiesten päälukua pidetään voitonjakoperusteena. Kommandiittiyhtiöissä määritetään yleensä ensin äänetömän yhtiömiehen tulo-osuus, ja loppuosa jaetaan vastuunalaisille yhtiömiehille. (Verohallinto 2016b.)

Elinkeinotulolähteen tulon jakamista varten on yhtymän nettovarallisuus kohdistettava yhtymän toiminnan tulolähteeseen. Elinkeinotoiminnan tulos verotetaan osakkaiden ansiotulona ja pääomatulona. Elinkeinoyhtymässä osakkaan pääomatulon osuutta verotetaan 20 prosentilla. Yksityistä elinkeinoharjoittajaa koskeva mahdollisuus valita 10% tai 0% kahdenkymmenen prosentin sijasta, ei koske elinkeinoyhtymän osakasta. Elinkeinotulolähteen nettovarallisuutta laskiessa on otettava huomioon ainoastaan elinkeinotoimintaan kuuluvat varat. Henkilökohtainen omaisuus ei sisälly nettovarallisuuteen. Loput jäljelle jääneistä tuloista ovat ansiotuloa, ja sitä verotetaan progressiivisella verokannalla. Ansio- ja pääomatulolla verotus koskee myös äänetöntä yhtiömiestä. (Yrittäjät 2017; Tomperi 2018, 39.)

Esimerkki verotettavan tulon jakamisesta yhtiömiesten kesken:

Avoimen yhtiön tulo on 50 000 euroa. Yhtiössä on kaksi yhtiömiestä, Antti ja Paavo, joiden tulo-osuudet ovat yhtä suuret. Pääomatulo-osuuden laskentaperusteena olevat varat ovat 134 000 euroa, velat 80 000 euroa ja tilikauden aikana maksetut palkat 40 000 euroa.

Varat	134 000
<u>Velat</u>	<u>80 000</u>
Nettovarallisuus	54 000
<u>Palkoista 30 %</u>	<u>12 000</u>
Pääomatulo-osuuden laskentaperuste	66 000
josta kummankin yhtiömiehen osuus	33 000
 Yhtiömies Antin osuus tulosta	 25 000
<u>Tästä pääomatuloa 20 % 33 000 eurosta</u>	<u>6 600</u>
Loput ansiotuloa	18 400

(Tomperi 2018, 39.)

Verotuskäytännössä hyväksytään myös joskus yhtiösopimuksen määräyksistä poikkeava jako. Näin tehdään esimerkiksi, kun yhtiömies eroaa yhtiöstä tai kun yhtiömies muuttuu äänettömästä vastuunalaiseksi. Periaatteessa yhtiösopimuksen muutokset tulisi ilmoittaa kaupparekisteriin, mutta ilmoittamatta jättäminen ei tarkoita sitä, että muutosta ei hyväksyttäisi verotuksessa. Muutoksien hyväksyminen verotuksessa kuitenkin edellyttää sitä, että sille on olemassa liiketaloudelliset verotuksesta riippumattomat perusteet. (Ossa 2014, 195-196.)

2.5.3. Osakeyhtiö

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen, eli toisin kuin avoimessa yhtiössä ja kommandiittiyhtiössä, osakeyhtiössä tulos verotetaan yhtiössä itsessään. Osakeyhtiön tuloja verotetaan 20% yhteisöverokannan mukaan. Yhtiön tuloa verotetaan verolähteittäin, eli verovuoden tuloista tulee vähentää aikaisemmilta verovuosilta vahvistetut saman tulonlähteen tappiot. Tämä tulovero maksetaan ennakoon, jolloin puhutaan ennakkoverosta. (Yrityksen perustaminen 2017, osakeyhtiön verotus; Tomperi 2018, 46.)

Ennakkoveron määrä vaikuttaa maksuerien lukumäärään:

Ennakon määrä (euroa)	Maksuerien lukumäärä	Maksukuukaudet
500 - 2 000	2	tilikauden kolmas ja yhdeksäs kuukausi
yli 2 000	12	tilikauden jokainen kuukausi

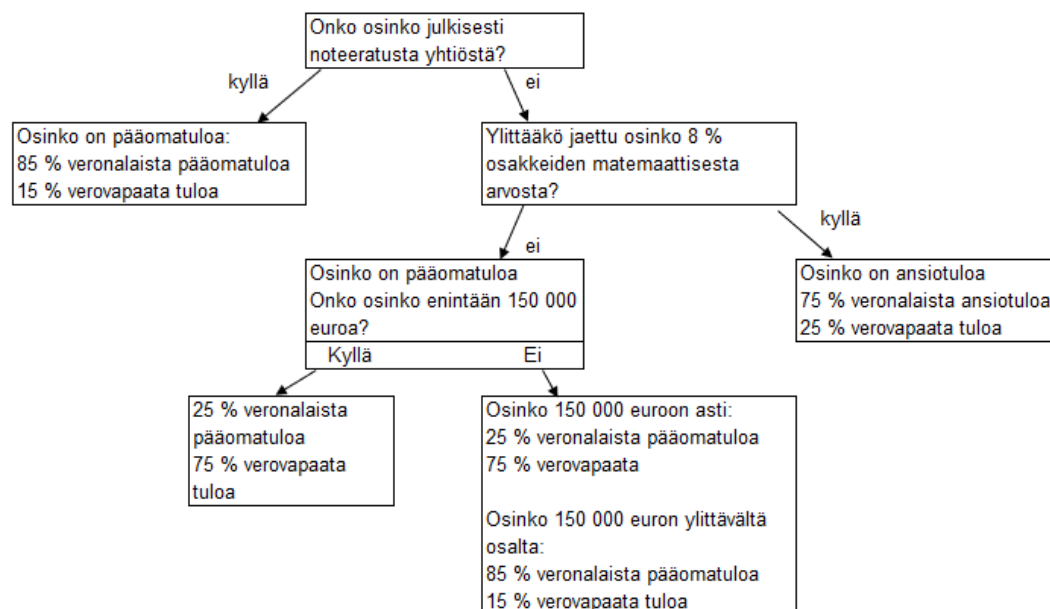
Kuva 5. Ennakkoveron maksuerien määrä (Verohallinto 2017.)

Osakeyhtiön tulos saadaan selville vähentämällä yrityksen tuloista vähennyskelpoiset menot. Yhtiön omistajan itselleen maksama palkka on yrityksen tulosta pienentävä kuluksi ja se verotetaan ansiotulona. Jos yrityksellä on liikevaihtoa 2 500 000 euroa ja kuluja yhteensä 1 850 000 euroa, tulokseksi jää 650 000 euroa. Yhteisöveroa maksetaan tuloksesta 20%, eli 130 000 euroa. Veron jälkeen tuloksesta jää 520 000 euroa, joka maksetaan omistajille. Tästä tuloksesta osakkaat maksavat vielä omiaan verojaan. (Yrityksen perustaminen 2017b.)

Tulolajit osakeyhtiössä

Osakeyhtiön osinkojen verotus riippuu siitä, ovatko yrityksen jakamat osingot yli vai alle 8 prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta. Alle 8 prosentin osingot ovat huojetta, eli niitä verotetaan matalammin. Matemaattisen arvon saa laskettua jakamalla osakeyhtiön nettovarallisuuden ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Esimerkiksi yrityksen nettovarallisuus on 100 000 euroa ja osakkeita on 2 kappaletta. Yhden osakkeen matemaattinen arvo on 50 000 euroa ($100\,000 / 2$) (Yrityksen perustaminen 2017b.)

Osinkojen verotus jakautuu pää- ja ansiotuloon seuraavan kaavion mukaisesti:

Kuva 6. Yhteenveto osinkojen verotuksesta (Tomperi 2018, 54.)

Esimerkki osinkojen verotuksesta:

Mika Mänty omistaa 800 kpl Auto-Center Oy:n osaketta. Auto-Center Oy:n varat ovat 550 000 euroa ja velat 250 000 euroa. Osakkeiden lukumäärä on 2 000 kappaletta.

Osakkeen matemaattiseksi arvoksi saadaan:

$$\frac{550\,000 - 250\,000}{2\,000} = 150 \text{ euroa}$$

Mika Männyn omistamien osakkeiden matemaattinen arvo on 120 000 euroa (800 osaketta à 150 euroa).

Auto-Center jakaa osinkoa 10 euroa per osake. Mika saa siis osinkoa $800 \times 10 = 8\,000$ euroa. Osinko on alle 8 % matemaattisesta arvosta

$$10 / 150 \times 100 = 6,67\%$$

Osingosta 25 % on siis veronalaista pääomatuloa (2 000 euroa) ja loput verovapaata tuloa (6 000 euroa).

Jos Auto-Center jakaakin osinkoa 20 euroa, Mika saa osinkoa 16 000 euroa (800×20 euroa). Osakkeiden matemaattinen arvo on 120 000 euroa, josta 8 % on 9 600 euroa.

	Pääomatuloo	Ansiotuloo	Verovapaata
Osinkosta 9 600 euroa verotetaan seuraavasti			
- 25 % veronalaista pääomatuloo	2 400		
- loput verovapaata tuloa			7 200
Osingosta 9 600 ylittävästä 6 400 eurosta			
- 75 % veronalaista tuloa		4 800	
- loput verovapaata tuloa			1 600
	2 400	4 800	8 800

Kuva 7. Luonnollinen henkilö osingonsaajana (Tomperi 2018, 49.)

Jos osinko ei ylitä 8 prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta, mutta ylittää kuitenkin 150 000 euroa, luetaan tämän ylittävältä 85 % veronalaiseksi pääomatuloksi. (Tomperi 2018, 49.)

3 ARVONLISÄVEROTUS TERVEYDENHOITOALALLA

Arvonlisävero on välillinen vero, jossa yritys siirtää arvonlisäveron osuuden kuluttajan maksettavaksi tavarán tai palvelun hintaan. Myydyistä tuotteista tai palveluista saadut verot tilitetään valtiolle verotuloina. (Yrityksen perustaminen 2018.)

3.1 Arvonlisävelvollisuus

Aikaisemmin käydyt veroasiat olivat tuloverotusta. Toinen osa elinkeinoharjoittajan verotuksessa on arvonlisäverotus. Elinkeinoharjoittaja on alv-verovelvollinen liikevaihdon ollessa vähintään 10 000 euroa tai jos yrittäjä on vapaaehtoisesti hakeutunut alv-velvollisten rekisteriin. Yli 10 000 euron liikevaihtoa tekevä yritys voi toimia alv-velvollisuuden ulkopuolella, jos toiminta on:

- Terveysten- ja sairaanhoitoalan toimintaa
- Sosiaalihuollon palvelua
- Yleissivistävää tai ammatillisen koulutuksen palvelua
- Rahoitus- ja vakuutuspalvelua tai
- Arpajais- ja rahapelipalvelua

(Yrityksen perustaminen 2018.)

3.2 Arvonlisäveroton terveyden- ja sairaanhoitoalan toiminta

Arvonlisäverolain mukaan arvonlisäveroa ei tarvitse suorittaa terveyden- ja sairaanhoitopalvelun myynnistä. Yksityisen terveyden- ja sairaanhoitopalveluiden tuottajan myymät palvelut ovat verottomia, kun näiden harjoittaja on merkitty yksityisten terveydenhuollon palvelujen antajien rekisteriin. Tämän lisäksi arvonlisäverottomuus edellyttää ammattihenkilön myymien palvelujen olevan sellaisia, mihin koulutus antaa pätevyyden. Esimerkiksi jalkahoidot voivat olla verottomia vain, kun näiden hoitojen antajana on jalkahoitaja tai rekisteröity jalkaterapeutti. (Verohallinto 2015b.)

Hoitaja voi verotta luovuttaa hoitoon liittyviä tavaroita. Tällaisia tavaroita ovat muun muassa lääkkeet ja hoitotarvikkeet. Apuvälineet eivät ole arvonlisäverottomia, sillä niiden ei katsota olevan hoitoon tavanomaisesti liittyviä tavaroita. (Verohallinto 2015b.)

3.3 Arvonlisäverovähennys

Yrityksen tehdessä ostoja, se voi vähentää niistä saadut ALV-verot myynneistä kertyneisiin veroihin.

Esimerkki arvonlisäverotuksesta ja alv-vähennyksestä:

Laskutat asiakkaaltasi 1000 euroa + alv 24 %, eli 1240 euroa. Joudut maksamaan tuosta summasta 240 euroa valtiolle. Olet kuitenkin tehnyt yrityksellesi arvonlisäveron sisältäviä hankintoja. Olet ostanut 620 euroa maksaneen tietokoneen, jonka summasta 120 on arvonlisäveroa. Voit vähentää tietokoneen arvonlisäveron summasta, joka sinun pitäisi tilittää valtiolle. Tämä on alv-vähentämistä.

Eli loppujen lopuksi joudut tilittämään vain 120 euroa valtiolle ($240\text{€} - 120\text{€} = 120\text{€}$). (Yrityksen perustaminen 2018.)

3.4 Arvonlisäveron maksaminen

Arvonlisäveroa maksetaan yleisesti kuukausittain valtiolle. Pidempää ilmoituskautta voi kuitenkin anoa, jos yrityksen liikevaihto on pientä. Tällöin arvonlisäveroja maksetaan valtiolle neljännesvuosittain tai kerran vuodessa. Yrityksen vuosittaisen liikevaihdon ollessa enintään 30 000 euroa, voi arvonlisäverot ilmoittaa kerran vuodessa. Kauden 12. päivä arvonlisäverot ilmoitetaan ja tilitetään OmaVero-palvelussa. Jos liikevaihto ylittää 10 000 euroa, mutta alv-rekisteriin ei ole ilmoittauduttu, joutuu yrittäjä maksamaan arvonlisäverot takautuvasti tilikauden myynnistä. (Yrityksen perustaminen 2018.)

3.5 Arvonlisäveron huojenus

Jos olet liittynyt rekisteriin, mutta liikevaihto jää alle 10 000 euron, maksetut arvonlisäverot saa kokonaan takaisin arvonlisäveron alarajahuojennuksen ansiosta. Arvonlisäveron alarajahuojennus on pienikokoisille yrityksille suunnattu verohelpotus. (Verohallinto 2017b.)

Alarajahuojennusta saa myös, jos liikevaihto on yli 10 000 euroa, mutta alle 30 000 euroa. Tällöin sen saa takaisin osittain. Osa arvonlisäveroista maksetaan ja loput jäljelle jääneistä arvonlisäveroista muuttuu yrityksen tulokseksi. (Yrityksen perustaminen 2018.)

Alarajahuojennuksen laskussa kaikkia myyntejä ei oteta mukaan liikevaihtoon. Huojennukseen oikeuttava liikevaihto lasketaan arvonlisäveron verokauden pituuden mukaan. Jos yrityksen tilikausi on pitempi tai lyhyempi kuin 12 kuukautta, liikevaihto muunnetaan vastaamaan 12 kuukauden liikevaihtoa. (Verohallinto 2017b.)

Alarajahuojennus lasketaan alla olevaa kaavaa käyttäen:

$$\text{vero} - \frac{(\text{liikevaihto} - 10\,000 \text{ e}) \times \text{vero}}{20\,000 \text{ e}}$$

Laskukaavan liikevaihdolla tarkoitetaan huojennukseen oikeuttavaa liikevaihtoa. Verolla tarkoitetaan huojennukseen oikeuttavaa veroa. Kaavaa ei tarvitse käyttää liikevaihdon ollessa alle 10 000, tällöin alahuojennuksen määrä on sama kuin maksettavaksi tulleen arvonlisäveron määrä. (Verohallinto 2017b.)

Esimerkki alarajahuojennuksen laskemisesta:

Elinkeinoituottajan liikevaihto verovuodelta ilman veron osuutta on 18 000 euroa. Arvonlisäveron osuus liikevaihdosta on 2 160 euroa. Hän on myynyt tilikauden aikana käyttöomaisuutta 4 000 eurolla. Vähennyskelpoisten ostojen arvonlisäverot ovat tilikauden aikana yhteensä 400 euroa. Huojennukseen oikeuttava vero on myynneistä ja ostojen erotus 1 760 euroa (2160 e – 400 e) Käyttöomaisuuden myynnistä suoritettavia veroja ei oteta huomioon.

Elinkeinoharjoittajan arvonlisäverotuksen alarajahuojennus on tässä tapauksessa seuraava:

$$1\,760 - \frac{(18\,000 - 10\,000) \times 1\,760}{20\,000} = 1\,056$$

(Verohallinto 2017b.)

3.6 ALV-velvolliseksi hakeutuminen

Jos yritys alkaa tekemään tilikauden aikana yli 10 000 euron liikevaihtoa, voi se hakeutua arvonlisäverovelvolliseksi. Arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ilmoittaudutaan YTJ-si-

vustolla sähköisesti tai Y-lomakkeella. Jos yrityksellä on jo Y-tunnus, alv-rekisteriin haudutaan muutosilmoituslomakkeella. Kaupparekisterin muutosilmoitukset ovat maksullisia. Yritys merkitään arvonlisäverovelvolliseksi yleensä ilmoituksen saapumispäivästä lähtien. (Verohallinto 2013.)

3.7 Verokannat

Veron suuruus perustuu tuotteen verokantaan. Arvonlisäveron määrän tuotteessa saa selville kertomalla tuotteen verokannalla ja jakamalla tuloksen luvulla 100. (Verohallinto 2017c.)

Arvonlisäverokannat Suomessa:

24% Yleinen verokanta
 14% Elintarvikkeet
 Rehu
 10% Henkilökuljetukset
 Majoituspalvelut
 Liikuntapalvelut
 Teatteri
 Sirkus-, musiikki- ja
 tanssiesitysten
 elokuvanäytösten, näyttelyjen,
 urheilutapahtumien, museoiden
 ja muiden vastaavien kulttuuri-
 ja viihdetilaisuuksien
 pääsymaksut
 Lääkkeet
 Kirjat
 Sanoma- ja aikakauslehdet
 vähintään kuukauden ajaksi
 tilattuna

(Verohallinto 2017c.)

3.8 Arvonlisäverotus ulkomaankaupassa

Tavaroiden ja palveluiden osto tai myynti ulkomaille kuuluu monen yrityksen liiketoimintaan. Tällöin yrityksen tulee selvittää, miten myynti ja osto käsitellään arvonlisäverotuksessa ulkomailla. Lähtökohtana on, että vain valtion omalla alueella tehtyjä liiketapahtumia voi verottaa. Myyntimaan ollessa Suomi, sovelletaan Suomen arvonlisäverosäädöksiä ja myynnistä maksetaan Suomen arvonlisävero. (Verohallinto 2017d.)

EU-maissa tapahtuvaa arvonlisäverollisten välistä tavaroiden kaupankäyntiä kutsutaan yhteisökaupaksi. Yhteisökaupassa tavarán myynti toiselle yritykselle on verotonta. Edellytyksenä verottomuudelle on, että tavara kuljetetaan Suomesta toiseen EU-maahan ja ostaja on arvonlisävelvollinen muussa EU-maassa kuin Suomessa. Tällaiset yhteisömyynnit on ilmoitettava arvonlisäveroilmoituksella. (Verohallinto 2017d.)

Tavarán myyntiä yhteisön ulkopuolelle kutsutaan vientikaupaksi. Tavarán tuontia yhteisön ulkopuolelta kutsutaan maahantuonniksi. EU:n ulkopuolelle vienti on verotonta tavaroiden kuljetettaessa suoraan EU:n alueen ulkopuolelle. Tällöin kuljetuksen tulee tehdä joko myyjä tai ulkopuolinen kuljetusliike. Ostajan tehdessä kuljetuksen itse omalla ajoneuvollaan, vienti on verotonta, jos ostajana toimiva ulkomaalainen elinkeinonharjoittaja ei ole Suomessa verovelvollinen. 1.1.2018 alkaen maahantuonnin arvonlisäverotuksen hoitaa Tullin sijaan Verohallinto. Tämä muutos koskee vain arvonlisärekisteriin merkittyjä maahantuojia. Jos maahantuojaa ei ole arvonlisävelvollinen, arvonlisäverotuksen hoitaa edelleen Tulli. (Verohallinto 2017d.)

4 PIENYRITYS TYÖNANTAJANA

Suurin osa suomalaisista yrityksistä ovat yhden hengen yrityksiä. Yritystoiminnan menestyessä yrittäjä saattaa huomata tarvitsevänsä apua työmäärän kasvaessa. Tällöin voi tulla ajankohtaiseksi ensimmäisen työntekijän palkkaaminen.

Oikean työntekijän löytyessä kannattaa aluksi aina tehdä kirjallinen työsopimus. Tämän voi tehdä myös suullisesti, mutta ristiriita tilanteissa on molempien osapuolien etu, jos sovitut asiat löytyvät paperilta. (Isosävi 2017a.)

4.1 Palkka ja työkorvaus

Työstä saatu korvaus on yleensä palkkaa tai työkorvausta. Verotuksessa maksajan työnantajavelvollisuudet määräytyvät sen mukaan, kummasta on kyse.

Palkkaa on työ- ja virkasuhteessa maksettua korvausta. Vaikka työsuhdetta ei olisikaan, ennakkoperintälain mukaan seuraavat luetellut palkkiot ovat myös palkkaa:

- kokouspalkkiot
- henkilökohtaiset luento- ja esitelmäpalkkiot
- hallintoelimen jäsenyydestä saatu palkkio
- toimitusjohtajan palkkio
- avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön yhtiömiehen nostama palkka
- luottamustoimesta saatu korvaus

(Verohallinto 2017e.)

Rahapalkan lisäksi työntekijälle voidaan antaa myös palkkana pidettäviä luontoisetuja. Näitä ovat esimerkiksi auto-, puhelin-, asunto- ja ravintoetu. Luontoisetuja käsitellään tarkemmin seuraavassa luvussa. (Verohallinto 2017e.)

Työkorvaus on maksettava korvaus työstä, tehtävästä tai palveluksesta, joka ei ole palkkaa. Esimerkki työkorvauksesta on tilanne, jossa yritys ostaa käännöstyön joltain ammattilaiselta. Useimmissa tapauksissa yritys ei ohjaa tekemistä, vaan maksaa ainoastaan lopputuloksesta ammattilaiselle. Työsuhdetta ei synny, jos työsuhteen merkkejä ei ole löydettävissä. Tällöin työstä maksetaan työkorvaus. (Koivula 2014; Verohallinto 2017e.)

Työnantajan velvollisuudet

Työnantajalla on erilaisia palkanmaksuun liittyviä velvollisuuksia: työnantaja toimittaa ennakonpidätyksen ja maksaa yleensä työnantajan sairausvakuutusmaksun. Nämä maksut maksetaan Verohallinnolle. Näiden lisäksi työnantajan pitää ottaa eläkevakuutus työntekijälle ja muut pakolliset vakuutukset. (Verohallinto 2017e.)

Alla olevasta taulukosta löytyy tarkemmat vuoden 2018 tiedot näistä maksuista:

	Kenelle?	Poikkeukset
TyEL-maksu (työntekijän työeläkevakuutus)	17-67-vuotiaille työntekijöille. Työnantajan osuus 17,45-18,95% bruttopalkasta	Ei pakollinen, jos työntekijän ansioot samalta työnantajalta alle 58,27 €/kk
Tapaturma- ja henkivakuutus	Kaiken ikäisille työntekijöille. Vakuutuksen hinta riippuu työn riskeistä.	Ei pakollinen, jos työnantaja maksaa vuoden aikana palkkoja yhteensä maksimissaan 1200 €
Työntekijän työttömyysvakuutusmaksu	Tarvitaan 17-64-vuotiaille työntekijöille. Työnantajan osuus 0,65% bruttopalkasta ja työntekijän 1,90%	Ei pakollinen, jos ei ole velvollisuutta maksaa työtapaturmavakuutusta
Työnantajan sairausvakuutusmaksu	Maksetaan 16-67-vuotiaista työntekijöistä Työnantajan osuus 0,85% bruttopalkasta	Ei poikkeuksia
Ennakonpidätys	Bruttopalkasta pidätetään työntekijän verokortin mukainen osuus.	

Kuva 8. Työnantajan sivukulut (Palkkaus 2018.)

Työnantajan tulee ilmoittaa ja maksaa oma-aloitteiset verot (aikaisemmin kausiveroilmittaminen) OmaVerossa. Oma-aloitteiset verot ovat veroja, joiden määrän maksaja joutuu laskemaan, ilmoittamaan sekä maksamaan itse. Verohallinto ei näitä määrää erikseen. Yleisempiä oma-aloitteisia veroja ovat arvonlisäverot ja työnantajasuoristukset. Ilmoittamisen ja maksamisen määräajat on säädetty laissa. Oma-aloitteisten verojen ja maksujen eräpäivä on kauden 12. päivä. Näiden lisäksi työnantaja tekee vuosi-ilmoituksen veroista. (Verohallinto 2017f.)

Työkorvauksen maksajan velvollisuudet

Työkorvauksen maksaja huolehtii ennakonpidätyksen toimittamisesta ja työnantajasuoristusten antamisesta Verohallintoon. Tämän lisäksi työkorvauksen maksaja antaa vuosi-ilmoituksen veroista. (Isosävi 2017b; Verohallinto 2017e.)

Verohallinnon työnantajarekisteri

Työntekijän on ilmoittauduttava Verohallinnon työnantajarekisteriin säännölliseksi työnantajaksi, kun palkanmaksu on säännöllistä. Rekisteriin ilmoittaudutaan verkossa (ytj.fi) tai Y-lomakkeella. Työnantaja on säännöllinen, kun se maksaa vakituisesti palkkaa vähintään 2 palkansaajalle. Työnantaja on myös säännöllinen, jos se maksaa palkkaa samanaikaisesti vähintään kuudelle henkilölle, vaikka työntekijöiden työsuhteet olisivatkin tilapäisiä. Satunnaisesti palkkoja maksavan työnantajan ei tarvitse ilmoittautua työnantajarekisteriin. (Verohallinto 2017e.)

4.2 Luontoisedut

Luontoiseduilla tarkoitetaan työnantajan työstä suorittamaa vastiketta palkansaajalle muuna kuin rahan muodossa. Palkansaaja saa käyttöoikeuden hyödykkeeseen, mutta ei omistusoikeutta. Hyödykkeen käyttöoikeus loppuu viimeistään työsuhteen päättyessä. Hyödykkeen on oltava työnantajan omistama tai hallitsema. Kyseessä ei ole luontoisetu, jos työnantaja maksaa palkansaajan asunnon vuokrat. Vuokran maksaminen laskettaisiin palkaksi. (Verohallinto 2017g.)

Luontoisedut ovat yleensä jatkuvia. Luontoisetuja voivat olla esimerkiksi jatkuvassa käytössä oleva asunto-, auto-, ruokailu tai puhelinetu. Näistä eduista käydään tarkemmin läpi puhelin- ja ruokailuetua, sillä niiden käyttöönotto on yleisempää pienissä yrityksissä. (Verohallinto 2017g.)

Työnantajalta saatu luontoisetu on veronalaista ansiotuloa. Eduille lasketaan aina käypä euromääräinen arvo, ja tämä arvo otetaan huomioon työntekijän verotuksessa. Verottaja määrittelee vuosittain etujen verotusarvot ja ne voi löytää Verohallinnon sivuilta. Luontoisetu on siis aivan kuten rahana maksettua palkkaa ja ne verotetaan palkan tavoin. Luontoisetujen saaminen ei edellytä sitä, että palkansaajalle maksettaisiin palkkaa. Palkka voidaan maksaa vain luontoisetuina. (Verohallinto 2017g.)

4.2.1 Ravintoetu

Ravintoedussa työnantaja tarjoaa palkansaajalle aterian normaalia hintaa alempana tai täysin vastikkeetta. Ateriaksi ei lasketa työnantajan tarjoamaa kahvitarjoiluja, eikä virvoke- tai ravintolatarjoiluja. Ravintoedun arvo määräytyy eri tavoin riippuen siitä, millaisesta ruokailusta on kyse. (Verohallinto 2017g.)

Yleisimmin ravintoetu on järjestetty työnantajan omassa työpaikkaruokalassa, muun ruokalanpitäjän ylläpitämässä työpaikkaruokalassa tai sopimusruokailuna. Työpaikkaruokalalla tarkoitetaan henkilöstölle tarkoitettua ruokailupaikkaa, jota työnantaja tai jokin muu ruokalanpitäjä ylläpitää työnantajan tiloissa. Sopimusruokailulla tarkoitetaan järjestelyä, jossa työnantaja on sopinut suoraan työpaikan ulkopuolella olevan ruokailupaikan kanssa palkansaajien työpaikkaruokailun järjestämisestä. Tavanomaisen ravintoedun arvo vuonna 2018 on 6,50 euroa aterialla kohden, jos työnantajalle aiheutuneiden kustannusten määrä on vähintään 6,50 euroa ja enintään 10,40 euroa. 6,50 euroa alittavissa ja 10,40 ylittävissä ruokailuissa edun arvoa pidetään kustannusten määränä. (Verohallinto 2017g; Yrittäjät 2018.)

4.2.2 Puhelinetu

Puhelinetu kattaa perusmaksut sekä puheluista aiheutuneet kustannukset. Kysymyksessä ei ole puhelinetu, jos työnantaja maksaa palkansaajan omistaman puhelinliittymän laskut. Tällaisessa tilanteessa työnantajan maksama puhelinlasku on työntekijän veronalaista palkkatuloa. (Verohallinto 2017g.)

Palkansaajan kotiin kustannettu kiinteä puhelinliittymä on puhelinetua. Etua ei synny, jos palkansaaja maksaa itse puhelinlaskut. Puhelinedun arvo vuonna 2018 on yhteensä 20 euroa kuukaudessa. Edun arvo kattaa puheluista aiheutuneet kustannukset.

Työnantajan kustantaman puhelinliittymän perusteella syntyy matkapuhelinetu. Työntekijä saa veronalaisen edun myös käyttäessään matkapuhelinliittymän SIM-korttia muusakin matkapuhelinlaitteessa kuin työnantajan antamassa. Palkansaajan itse ostaman matkapuhelimen hankintakulut eivät pienennä matkapuhelinedun määrää. Edun arvo kattaa tekstiviestien, puheluiden ja multimediasviestien kustannukset. (Verohallinto 2017g.)

4.3 Työsuhteen päätyminen

Työsuhte voi päättyä monesta eri syystä. Vakituinen työsuhte päättyy joko irtisanomiseen, irtisanoutumiseen tai työsuhteen purkuun. Määräaikainen sopimus päättyy ennalta sovittuna aikana. (Työelämään n.d.)

Työnantaja on velvollinen maksamaan työntekijälle erilaisia korvauksia työsuhteen päättyessä. Työnantaja voi työntekijän kanssa sopia siitä, että työnantaja maksaa muita kuin lain edellyttämiä korvauksia palkansaajalle. (Verohallinto 2017h.)

Työsopimus päätetään toisen osapuolen irtisanomisella. Työsopimuksen irtisanottaessa työsuhde päättyy irtisanomisajan jälkeen. Irtisanomisajoista voidaan sopia työehtosopimuksella tai työsopimuksella toisin, mutta työnantajan yleiset irtisanomisajat ovat yleisen työsopimuslain mukaan seuraavat:

TYÖSUHTEEN KESTO VUOSINA	IRTISANOMISAIKA
enintään 1	14 päivää
yli 1	1 kuukausi
yli 4	2 kuukautta
yli 8	4 kuukautta
yli 12	6 kuukautta

Työntekijän noudatettavat irtisanomisajat ovat seuraavat:

TYÖSUHTEEN KESTO VUOSINA	IRTISANOMISAIKA
enintään 5	14 päivää
yli 5	1 kuukausi

(Työsopimuslaki n.d.)

Irtisanomisaikana työsuhteeseen liittyvät oikeudet säilyvät voimassa. Täten työntekijällä on tällä aikavälillä oikeus palkkaansa. Työnantaja, joka on irtisanonut työsopimuksen noudattamatta irtisanomisaikaa, on maksettava täysi palkka irtisanomisaikaa vastaavalta ajalta. (Verohallinto 2017h.)

Työnantajan päättäessä työsopimuksen työsopimuslaissa säädettyjen perusteiden vastaisesti, on velvollinen maksamaan työntekijälle korvausta perusteettomasta päättämisestä. Työnantajan tulee suorittaa vähintään kolmen ja enintään 24 kuukauden palkka korvauksena. Työsuhteen perusteettomasta päättämisestä maksettu korvaus aina työntekijän veronalaista palkkatuloa. (Verohallinto 2017h.)

Työnantajan rikkoessa tai laiminlyödessä työsuhteessa vaikuttavia velvoitteita, työntekijällä on oikeus purkaa työsopimuksen päättyväksi. Työnantaja on velvollinen maksamaan korvausta työntekijän purkaessa työsopimuksen työnantajan tahallisesta tai huolimattomasta menettelystä. (Verohallinto 2017h.)

5 CASE: JALKAHOITOLA KUUSENJALKA – OPAS

Teoriaosuuden ollessa valmis, tein tiivistetyn oppaan elinkeinotoiminnan verotuksesta (Liite 1). Opas on kohdistettu case yritykselle Jalkahoitola Kuusenjalkalle, ja sen tavoitteena on olla helppolukuinen ja lyhyehkö opas verotuksen perusasioista.

Lähdin rakentamaan opasta samassa järjestyksessä kuin opinnäytetyötäkin, sillä koen sen olevan loogisin tapa käydä läpi verotusta. Olen jakanut oppaan: elinkeinotoiminnan tuloverotukseen, arvonlisäverotukseen terveydenhoitoalalla sekä työnantajaan liittyviin verotusasioihin pienyrityksessä. Tuloverotuksessa kerron mitkä tulolähteet ovat, mutta käyn yksityiskohtaisemmin läpi vain elinkeinotoiminnan tulolähdettä. Nämä luvut käsittelevät toiminimen tulojakoa, elinkeinotoiminnan verotusta sekä välittömän verotuksen vaihteita (ennakkoperintä, veroilmoitus, verotuksen toimittaminen, verojen maksuunpano). Toisessa osassa käyn läpi arvonlisäverotusta. Tässä kerrotaan muun muassa arvonlisäverovelvollisuudesta, alarajahuojennuksesta ja arvonlisäverovelvolliseksi hakeutumisesta. Viimeisessä luvussa keskitytään verotusasioihin työnantajan kannalta.

Toimeksiantaja toivoi oppaan pääasiassa käyvän läpi verotuksen perusasioita. Erillisenä toiveena toimeksiantaja pyysi oppaaseen ohjeistusta arvonlisäverovelvolliseksi liittymisestä, sillä hän suunnittelee myyvänsä tulevaisuudessa arvonlisäverollisia tuotteita hoitolassaan.

Olen kirjoittanut oppaan ”muistiinpanomaisesti” ja kirjoittanut vain mielestäni oleelliset asiat luetellusti ranskalaisin viivoin. Tämä tekee oppaan lukemisesta kevyempää, eikä tekstin lukeminen tunnu yhtä raskaalta. Tein otsikoista ja väliotsikoista melko näyttävät, jotta tilanteen vaatiessa haluttu asia löytyy nopeasti.

Haastavaa oppaan tekemisessä oli tehdä siitä tarpeeksi kattava, mutta samalla tiivistää asioita paljon ja ottaa kaikki oleelliset asiat mukaan oppaaseen. Liitin teoriaosuudessa olleita laskuesimerkkejä mukaan oppaaseen, koska ne selittävät joitakin asioita paremmin kuin pelkällä tekstillä voisi selittää. Lisäsin oppaaseen kuvia, jotta siihen saataisiin enemmän visuaalista ilmettä. Kuvilla oppaasta pyrittiin saamaan mukavamman ja kevyemmän oloinen.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda juuri aloittaneelle yrittäjälle opas yritystoiminnan verotuksesta, josta löytyisi kaikki tärkeimmät veroasiat nopeasti.

Kirjoitin oppaan opinnäytetyön teoriaosuuden pohjalta. Teoriaosuuteen kirjoitin asioista laajemmin, kuten esimerkiksi kaikkien yritysmuotojen verotuksesta. Toimeksiantajalle suunnatun oppaan oli tarkoitus olla tiivistetty versio teoriaosuudesta, ottaen mukaan ainoastaan kaiken oleellisen toimeksiantajan kannalta. Kirjoitin oppaan käyttäen samaa rakennetta kuin opinnäytetyössä. Koin tämän hyväksi tavaksi lähteä luomaan opasta. Samoin kuin teoriaosuudessa, oppaassa kerrotaan tuloverotuksesta, arvonlisäverotuksesta sekä työnantajana toimimiseen liittyviä verotuksellisia asioita. Kerroin tuloverotuksesta elinkeinotoiminnan näkökulmasta sekä toiminimen osalta, sillä kyseessä on toimeksiantajan yritysmuoto. Arvonlisäverotukseen valitsin asioita, joiden uskoin olevan hyödyllisiä toimeksiantajalle. Kerroin muun muassa miten arvonlisäverolliseksi pystyy liittymään sekä arvonlisäverottomasta terveydenhoitoalasta. Viimeisessä kappaleessa kerroin oleellisia asioita työnantajana toimimisesta, varsinkin pienyrittäjien näkökulmasta.

Teoriaosuuden työstäminen oli aikaa vievin osuus opinnäytetyössä. Tuoreita lähteitä oli onneksi kuitenkin melko helppo löytää. Käytin paljon Verohallinnon sivuja sekä kirjallisuutta. Haastavaa kirjoittamisessa oli miettiä mitkä ovat verotuksen perusasioita, ja mitkä menisivät verotuksen perusasioiden ulkopuolelle. Joitakin asioita piti karsia, jotta teoriaosuudesta ei tulisi liian pitkä. Olen tyytyväinen opinnäytetyöni pituuteen. Liian pitkää opinnäytetyötä saattaisi olla pitkästyttävää lukea. Verohallinnon sivuilla oleva teksti on paikoittain vaikeasti ymmärrettävää, ja haasteellista oli muuttaa teksti selkeämmäksi lukijalle, kuitenkin samalla pitäen huolen siitä, että mitään tärkeää ei jää pois lauseesta.

Opinnäytetyössäni läpi käydyt asiat kertovat verotusasioista hyvin pintapuoleisesti. Työhön lisäämäni laskuesimerkit ovat yksinkertaisia esimerkkejä verojen laskemisesta ilman poikkeustapauksia. Toisaalta verotuksen perusasioissa pysyminen olikin opinnäytetyöni tavoite.

Lähtiessäni kirjoittamaan opinnäytetyötä, yliarvioin annetun ajanmäärän opinnäytetyön tekemiseen. Huomasin loppuvaiheessa työn määränkin olevan odotettua suurempi. Kirjoittelin alkuvuoden opinnäytetyötä melko hiljalleen, mutta jouduin kiristämään tahtia loppuvaiheessa. Mielestäni ylitsepääsemätöntä kiirettä ei kirjoittamiselle kuitenkaan tullut.

Oppaan ollessa mielestäni valmis, pyysin kahta henkilö lukemaan valmiin version, ja kommentoimaan oppaan ymmärrettävyyttä. Nämä henkilöt eivät tienneet ennestään melkein mitään yritysverotuksesta. Muokkasin opastani saadun palautteen mukaisesti. Molempien mielestä vero-oppaan asiat oli kuitenkin selitetty hyvin ymmärrettävällä tavalla.

Lopuksi annoin oppaan toimeksiantajalleni, kun työ oli viimeistelyä vaille valmis. Saamani palaute oppaasta oli positiivista ja kaikki asiat selkenivät toimeksiantajalle, kun opasta alkoi lukemaan kunnolla. Toimeksiantajan mukaan veroasiat oli kerrottu kattavasti. Erityisesti hän piti työnantajaa koskevasta kappaleesta, joka tulisi olemaan hyvin hyödyllinen työntekijöiden palkkaamisen ollessa ajankohtainen. Viimeisenä toiveena oli vielä muuttaa lähdeluettelossa olleet lähteet hyperlinkeiksi, jotta niistä pääsee tarvittaessa nopeasti lukemaan syvällisemmin asioista.

Luulin osaavani yritysverotusta suhteellisen hyvin ennen opinnäytetyön kirjoittamista, mutta nyt muutaman kuukauden jälkeen huomaan oppineeni erittäin paljon verottamisesta. Ennestään osaavani asiat vahvistuivat ja hahmotan tulo- ja arvonlisäverotusta aivan eri tavalla kuin ennen.

LÄHTEET

Ossa, J. 2014. Yritystoiminnan verotus

Tomperi, S. 2018. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu.

Accountor 2018. Toiminimen verovähennys, viitattu 4.4.2018
<https://go.accountor.fi/toiminimen-verovahennykset/>

Isosävi J 2017a. Työntekijän palkkaaminen, viitattu 19.4.2018
https://www.palkkaus.fi/Cms/Article/ensimmaisen_tyontekijan_palkkaaminen

Isosävi 2017b. Oma-aloitteisen verot, viitattu 2.5.2018
<https://www.palkkaus.fi/Cms/Article/kausiveroilmoitus>

Järvilehto. L 2013. Miksi verotus on oikein, viitattu 9.4.2018
<https://ajattelunammattilainen.fi/2013/10/16/miksi-verotus-on-oikein/>

Markkanen E 2017a. Tuloverotuksen tulolähteet – muuttuuko tulolähdejako, viitattu 31.3.2018
<https://www.azets.fi/blogi/muuttuuko-tulolahdejako>

Markkanen. E 2017b. Tuloverotuksen tulolähteet – tulolähdejaon tulkinta, viitattu 31.3.2018
<https://www.azets.fi/blogi/tulolahdejaon-tulkinta/>

Minilex 2018. Yhtiömiehen panos avoimessa yhtiössä, viitattu 3.5.2018
<https://www.minilex.fi/a/yhti%C3%B6miehen-panos-avoimessa-yhti%C3%B6ss%C3%A4>

Minilex n.d. Yksityinen elinkeinoharjoittaja ja puoliso, viitattu 13.2.2018
<https://www.minilex.fi/a/yksityinen-elinkeinoharjoittaja-ja-puoliso>

Ojala I 2005. Tilisanomat. Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön verotus, viitattu 27.2.2018
<https://tilisanomat.fi/koulut/verokoulu-koulut/avoimen-yhtion-ja-kommandiittiyhtion-verotus>

Palkkaus 2018. Työnantajan sivukulut, viitattu 19.4.2018
https://www.palkkaus.fi/Cms/Article/tyonantajan_sivukulut

Prh. Kaupparekisterin käsittelymaksuhinnasto, viitattu 12.4.2018
<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/hinnasto/kasittelymaksut.html#hakemu>

Sijoitusyhtiö 2016. Tulolähteet sijoitusyhtiön verotuksessa osa 1, viitattu 6.2.2018
<http://www.sijoitusyhtio.net/sijoitusyhtio/tulolahteet-sijoitusyhtion-verotuksessa-osa-1/>

Taloussuomi 2018. Ansiotulo vai pääomatulo, viitattu 31.3.2018
<https://www.taloussuomi.fi/verotus/ansiotulo-vai-paaomatulo>

- Tilisanomat 2017. Verokoulut, osa 1: Tuloverotuksen tulolähteet, viitattu 27.4.2018
https://tilisanomat.fi/koulut/verokoulu_2017/verokoulu-osa-1-tuloverotuksen-tulolahteet
- Työelämään n.d. Työsuhteen päätyminen, viitattu 19.4.2018
<https://tyoelamaan.fi/tyosuhteen-paattyminen/>
- Työsopimuslaki n.d. Irtisanomisaika, viitattu 27.3.2018
<https://www.xn--tysopimuslaki-jmb.fi/tietoa/kasitteita/Irtisanomisaika>
- Verohallinto 2013. Arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuminen eli vapaaehtoinen verovelvollisuus, viitattu 2.4.2018
https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/rekisterointi/arvonlisaverovelvolliseksi_hakeutuminen/
- Verohallinto 2015a. Verotuksen toimittamisen periaatteita, viitattu 9.2.2018
https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49044/verotuksen_toimittamisen_periaatteit/
- Verohallinto 2015b. Terveys- ja sairaanhoidon arvonlisävero, viitattu 20.4.2018
[https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48270/terveyden_ja_sairaanhoi-
don_arvonlisaver/](https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48270/terveyden_ja_sairaanhoi-
don_arvonlisaver/)
- Verohallinto 2016a. Veroilmoitus – liikkeen- tai ammatinharjoittaja, viitattu 9.2.2018
[https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/ilmoittaminen-ja-maksaminen/veroilmoitus/liikkeen-tai-
ammatinharjoittaja/](https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/ilmoittaminen-ja-maksaminen/veroilmoitus/liikkeen-tai-
ammatinharjoittaja/)
- Verohallinto 2016b. Tuloverotus – avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö, viitattu 27.4.2018
[https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/avoin-yhtio-ja-kom-
mandiittiyhtio/](https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/avoin-yhtio-ja-kom-
mandiittiyhtio/)
- Verohallinto 2017a. Liikkeen- tai ammatinharjoittajan tappio, viitattu 9.2.2018
[https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/liikkeen-tai-amma-
tinharjoittaja/liikkeen_tai_ammatinharjoittajan_tappio/](https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/liikkeen-tai-amma-
tinharjoittaja/liikkeen_tai_ammatinharjoittajan_tappio/)
- Verohallinto 2017b. Arvonlisäveron alarajahuojennus, viitattu 25.3.2018
[https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/arvonlisave-
ron_alarajahuojennu/](https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/arvonlisave-
ron_alarajahuojennu/)
- Verohallinto 2017c. Arvonlisäverotus, viitattu 25.3.2018
<https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/>
- Verohallinto 2017d. Ulkomaankaupan arvonlisäverotus, viitattu 13.4.2018
[https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/ulkomaankau-
pan_arvonlisaverotus/](https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/ulkomaankau-
pan_arvonlisaverotus/)

- Verohallinto 2017e. Yritys työnantajana, viitattu 14.3.2018
https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/yritys_tyonantajana/
- Verohallinto 2017f. Oma-aloitteisten verojen ilmoittaminen ja maksaminen, viitattu 14.3.2018
<https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/ilmoittaminen-ja-maksaminen/omaaloitteiset-verot/>
- Verohallinto 2017g. Luontoisedut verotuksessa, viitattu 16.3.2018
<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47886/luontoisedut-verotuksessa/>
- Verohallinto 2017h. Työsuhteen päättymiseen liittyvien suoritusten verotus, viitattu 14.3.2018
https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47870/tyosuhteen_paattymiseen_liittyvien_suor/
- Verohallinto 2018a. Esitäytetty veroilmoitus, viitattu 9.2.2018
https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/veroilmoitus_ja_verotuspaato/esitaytetty-veroilmoitus/
- Yle 2017. Näin talous toimii: Mikä on tulovero, viitattu 9.4.2018
<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2017/10/31/taloustietoa-mika-on-tulovero>
- Yrittäjät 2017. Henkilöyhtiöiden verotus, viitattu 21.2.2018
<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/verotus/elinkeinoverotus/henkiloyhtioiden-verotus-321007>
- Yrittäjät 2018. Luontoisedut 2018, viitattu 20.3.2018
<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/tyonantajan-abc/palkanmaksu/tyonantajan-maksamat-korvaukset-ja-edut/luontoisedut-2018>
- Yrityksen perustaminen 2017a. Toiminimen verotus, viitattu 13.2.2018
<https://yrityksen-perustaminen.net/toiminimen-verotus/>
- Yrityksen perustaminen 2017b. Yrityksen verotus – miten osakeyhtiötä verotetaan, viitattu 6.3.2018
<https://yrityksen-perustaminen.net/yrityksen-verotus/>
- Yrityksen perustaminen 2018. Arvonlisävero, viitattu 3.3.2018
<https://yrityksen-perustaminen.net/arvonlisävero/>

OPAS YRITYSTOIMINNAN VEROASIOIHIN

1 Johdanto

Tämä opas on tehty toimeksiantajalle Jalkahoitola Kuusenjalalle. Jalkahoitola Kuusenjalka on 1.1.2018 perustettu toiminimi yritys, joka tarjoaa erilaisia jalkahoitoja asiakkaille.

Opas on tiivistelmä opinnäytetyön teoriaosuudessa esitellyistä veroasioista. Käydyt asiat ovat poimittu kyseisen yrityksen tarpeiden mukaisesti. Oppaan osa-alueet ovat tuloverotus, arvonlisäverotus sekä työsuhteisiin liittyvät veroasiat.

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	2
2 ELINKEINOTOIMINNAN TULOVEROTUS	4
2.1 Tulolähdejako	4
2.2 Tulolajit	4
2.3 Elinkeinotoiminnan verotus	7
2.4 Elinkeinotoiminnan verotuksen vaiheet	9
3 ARVONLISÄVEROTUS	11
3.1 Arvonlisäverovelvollisuus	11
3.2 Arvonlisäveroton terveyden- ja sairaanhoitoala	11
3.3 Arvonlisäverovähennys	12
3.4 Arvonlisäveron maksaminen	12
3.5 Arvonlisäveron alarajahuojennus	12
3.6 Arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuminen	14
3.7 Verokannat	14
4 PIENYRITYS TYÖNANTAJANA	15
4.1 Palkka ja työkorvaus	15
4.2 Luontoisedut	16
4.3 Työsuhteen päätyminen	16

2 Elinkeinotoiminnan tuloverotus

Tulovero on tärkein tulolähde julkisyhteisölle. Nimensä mukaan tulovero on tuloista perittävää veroa. Työstä tehdystä palkasta maksat veroa moniin paikkoihin, kuten esimerkiksi valtiolle, kunnalle ja kirkolle.

2.1 Tulolähdejako

Tulolähteitä on kolme: elinkeinotoiminnan tulolähde, maatalouden tulolähde ja henkilökohtainen tulolähde. Jokaisella tulolähteellä on oma tuloverolaki, jonka mukaan toimintaa verotetaan. Toiminnan ollessa liike- tai ammattitoimintaa, verotetaan elinkeinotulolähteen mukaisesti (EVL).

Elinkeinotulolähteelle ominaista on:

- Voiton tavoittelu
- Itsenäisyys
- Liiketoiminnan jatkuvuus
- Toimintaan liittyvä taloudellinen riski

2.2 Tulolajit

- Verotuksessa tulot jaetaan pääomatuloihin ja ansiotuloihin. Elinkeinotoiminnassa tulo jaetaan näihin toiminnan nettovarallisuuden perusteella.
- Nettovarallisuus = yritystoiminnan varat (omistetut liikeilat, työkalut yms.) – velat + 30 % työntekijöiden palkoista
- Pääomatuloa on muun muassa: korkotulot, osinkotulot, vuokratulot, voitto-osuudet (esimerkiksi sijoitusrahastosta) ja luovutusvoitot.
- Pääomatuloa maksetaan 30 000 euron tuloon asti 30 prosentilla. 30 000 euron ylittävien pääomatulojen veroprosentti on 34%.

- Ansiotuloina pidetään kaikkia niitä tuloja, jotka eivät ole määritelty pääomatuloiksi. Ansiotuloa on esimerkiksi palkkatulot, eläketulot, jaettavat yritystulon ansiotulo-osuus sekä sosiaalietuudet (äitiyspäivärahat ja sairauspäiväraha). Sitä verotetaan progressiivisesti, eli tulojen suuruuksien mukaan. Verotus tapahtuu alla olevan tuloveroasteikon mukaan:

Valtion tuloveroasteikko vuonna 2018

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävistä tulon osasta, %
17 200 - 25 700	8	6
25 700 - 42 400	518	17,25
42 400 - 74 200	3398,75	21,25
74 200 -	10156,25	31,25

Tulonjako toiminimessä

- Yksityistä elinkeinoharjoittajaa verotetaan kaikkien ansio- ja pääomatulojen perusteella. Yritystoiminnan lisäksi myös muut tulot, kuten palkkatyön palkat vaikuttavat verotukseen. Esimerkiksi jos saat toiminimellä 30 000 euroa vuodessa ja palkkatöistä 10 000 euroa, molemmat tulot verotetaan yhdessä.
- Yksityinen elinkeinoharjoittaja ei voi saada pääomatuloa yritystoiminnastaan, ellei sillä ole nettovarallisuutta tai yritystuloon sisältyy käyttöomaisuusarvopapereiden luovutusvoittoja.
- Yritystulon jakaminen tehdään erottamalla tuloksesta mahdollinen pääomatulon osuus. Tämä osuus voi olla 20 %, 10 % tai 0 %. Pääomatuloveron osuutta kannattaa alentaa tulojen ollessa pienet.

Esimerkki yritystulon jakautumisesta toiminimessä:

Elinkeinoharjoittajan liikkeestä saama tulo on 46 000 euroa. Tämän lisäksi yrittäjällä on muita pääomatuloja 2 300 euroa ja muita ansiotuloja 1 400 euroa vähennysten jälkeen.

Yrityksen varat ovat 200 000 ja velat 140 000. Palkkoja yritys on maksanut viimeisen tilikauden aikana 150 000 euroa. Nettovarallisuus on siis yhteensä:

Elinkeinotoiminnan varat:	200000
-velat	140000
+ 30% palkkasummasta	45000
Pääomatulon laskentaperuste	105000

Pääomatulot yhteensä, jos käytetään verokantaa 20%:

Pääomatuloa on	
- elinkeinotulosta 20% 105 000 eurosta	21000
- muu pääomatulo	2300
Pääomatulot yhteensä	23300

Ansiotulona verotettaisiin:

Ansiotulona verotettaisiin	
- elinkeinotoiminnan tuloksen ansiotulo-osuus (46 000-21 000)	25000
- muut ansiotulot	1400
Ansiotulot yhteensä	26400

Pääomatuloista maksetaan valtiolle 30% veroa. Ansiotulot lasketaan sivulla 5 olevan tuloveroasteikon mukaan. Kunnallis- ja kirkollisvero sekä sairausvakuutuksen maksut ovat suhteellisia.

Seuraavassa laskussa kunnallisverot ovat 19,5%, kirkollisvero 1% ja sairausvakuutuksen maksu 2%. Maksettavien verojen määräksi saadaan:

Vero pääomatulosta		
30% 23 300 eurosta		6990
Vero ansiotulosta		
Valtion tulovero 25 700 eurosta	518	
700 eurosta 17,25 %	120.75	638.75
Kunnallisvero 19,5 %		5148
Kirkollisvero 1 %		264
Sairausvakuutuksen maksut 2 %		528
Yhteensä		13568.75

Jos yrittäjä olisikin vaatinut pääomatulojen määräksi katsottavan 10%, hänelle olisi syntynyt pääomatuloja:

elinkeinotoiminnasta 10% 105 000 eurosta	10 500
+ muut pääomatulot	2 300
Pääomatulot yhteensä	12 800

Ansiotuloja tällä veroprosentilla syntyisi:

Ansitulona verotettaisiin	
- elinkeinotoiminnan tuloksen	
ansiotulo-osuus (46 000-10 500)	35500
- muut ansiotulot	1400
Ansiotulot yhteensä	36900

Maksettavien verojen määrä olisi tällä prosentilla:

Vero pääomatulosta		
30% 12 800 eurosta		3840
Vero ansiotulosta		
Valtion tulovero 25 700 eurosta	518	
11200 eurosta	<u>1932</u>	2450
Kunnallisvero		7195.5
Kirkollisvero		369
Sairausvakuutuksen maksut		<u>738</u>
		14592.5

Veroprosenttia 10 ei tässä tapauksessa siis kannata vaatia pääomatuloksi, koska muiden maksettavat verot olisivat 1023,75 euroa suuremmat kuin 20% verokannassa. Vaatimus yritystulon verottamisesta vain ansiotulona johtaisi tätäkin suurempiin veroihin.

2.3 Elinkeinotoiminnan verotus

- Elinkeinotoiminnan tulos selvitetään veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksena.

- Tuloksen voi myös selvittää seuraavaa laskelmaa käyttäen:

+/-	Tuloslaskelman voitto/tappio
+	Tuloverot
+	Kuluiksi kirjatut vähennyskeltvottomat menot
-	Tuotoiksi kirjatut verovapaat tulot
+/-	Jaksotuksesta johtuvat erot
+/-	Muut oikaisut
=	Verovuoden verotettava tulo
-	Vahvistetut tappiot
=	Lopullinen verotettava tulo

Tulon veronalaisuus

- Kaikki elinkeinotoiminnassa rahana saadut tulot ovat veronalaisia, mikäli ei ole toisin säädetty
- Verotuksessa kannattaa hyödyntää mahdolliset vähennyskelpoiset kulut
- Vähennyskelpoisilla kuluilla tarkoitetaan kuluja, jotka voidaan vähentää verotettavasta tulosta
- Yleisimmät vähennyskelpoiset kulut:
 - Työkalut ja toimistotarvikkeet
 - Tietokoneohjelmistot ja verkkopalvelut
 - Markkinointimenot
 - Edustusmenot (50 % menoista)
 - Työhuoneen menot
 - Autokulut (kun alle puolet ajetuista kilometreistä on yksityisajoja)
 - Työvaatteet (kun vaatteita ei voi käyttää työpaikan ulkopuolella)
 - YEL-vakuutusmaksut
 - Yrityksen perustamismaksut

2.4 Elinkeinotoiminnan verotuksen vaiheet

Elinkeinoverotuksessa verotuksen vaiheita on neljä:

- Verojen ennakoperintä verovuoden aikana
 - Veroilmoituksen antaminen
 - Verotuksen toimittaminen
 - Verojen laskeminen ja maksuunpano
-
- **Ennakoperintä** tarkoittaa pitkin vuotta tapahtuvaa verojen keräämistä verovelvollisilta. Verotuksen suuruus riippuu verovelvollisen tuloista.
 - Ennakoperinnässä veroja maksetaan tulojen arvion perusteella.
 - Arviota voi aina korjata kesken verovuoden, jos yrittäjä huomaa tulojen olevan eri kuin mitä arvioitiin.
 - On myös mahdollista jäädä odottamana jäännösveropyyntöä tai veronpalautuksia.

Ennakonperintää voidaan toimittaa kahdella tavalla:

- **Ennakonpidätyksessä** maksaja vähentää veron suoraan maksamastaan suorituksesta, esimerkiksi palkasta.
 - **Ennakonkanto** toimitetaan elinkeinotoiminnan tuottaman tulon perusteella. Verovelvollinen saa tulot ensin täysmääräisenä käyttöönsä, mutta joutuu sitten itse maksamaan niistä veron ennakoverolipuilla.
-
- **Veroilmoitus** täytetään verkossa verovuoden päätyttyä. Ilmoitukseen merkitään tuloslaskelman mukaiset tuotot ja kulut. Verotettava tulo saadaan näiden erotuksena.
 - **Verotuksen toimittaa** verovelvollisen kotikunnalla sijaitseva verotoimisto. Verotusta toimittaessa veroviranomainen tutkii saamansa tiedot tilanteen mukaisesti.

- **Verojen maksuunpanossa** verohallinto laskee ja panee maksuun verot ja maksut. Tällöin maksettavaksi tulevien verojen määrää verrataan verovelvollisen verovuoden aikana maksamaan summaan, ja tarvittaessa palautetaan tai peritään veroja.

3 ARVONLISÄVERO

Arvonlisävero on välillinen vero, josta yritys siirtää arvonlisäveron osuuden kuluttajan maksettavaksi tavaran tai palvelun hintaan.

3.1 Arvonlisäverovelvollisuus

- Elinkeinoharjoittaja on ALV-velvollinen liikevaihdon ollessa vähintään 10 000 euroa tai jos yrittäjä on vapaaehtoisesti hakeutunut ALV-velvollisten rekisteriin
- Yli 10 000 euron liikevaihtoa tekevä yritys voi toimia ALV-velvollisuuden ulkopuolella, jos toiminta on
 - Terveysten- ja sairaanhoitoalan toimintaa
 - Sosiaalihuollon toimintaa
 - Yleissivistävää tai ammatillisen koulutuksen palvelua
 - Rahoitus- ja vakuutuspalvelua tai
 - Arpajais- ja rahapelipalvelua

3.2 Arvonlisäveroton terveyden- ja sairaanhoitoalan toiminta

- Yksityisen palveluntuottajan myymät terveydenhoitopalvelut ovat verottomia, kun palvelujen tuottaja on merkitty yksityisten terveydenhuollon palvelujen antajien rekisteriin
- Palvelut ovat verottomia vain, kun ammattiharjoittajan koulutus antaa pätevyyden palveluihin
- Hoitaja voi luovuttaa hoitoon liittyviä tavaroita verotta. Tavaroiden tulee olla hoitoon tavanomaisesti liittyviä, kuten esimerkiksi lääkkeet ja hoitotarvikkeet

3.3 Arvonlisäverovähennys

- Yrityksen tehdessä ostoja, se voi vähentää niistä saadut ALV-verot myynneistä kertyneisiin veroihin

Esimerkki arvonlisäverotuksesta ja ALV-vähennyksestä:

Laskutat asiakkaaltasi 1000 euroa + alv 24 %, eli 1240 euroa. Joudut maksamaan tuosta summasta 240 euroa valtiolle. Olet kuitenkin tehnyt yrityksellesi arvonlisäveron sisältäviä hankintoja. Olet ostanut 620 euroa maksaneen tietokoneen, jonka summasta 120 on arvonlisäveroa. Voit vähentää tietokoneen arvonlisäveron summasta, joka sinun pitäisi maksaa valtiolle. Tämä on ALV-vähentämistä.

Eli loppujen lopuksi joudut tilittämään vain 120 euroa valtiolle ($240\text{€} - 120\text{€} = 120\text{€}$).

3.4 Arvonlisäveron maksaminen

- Arvonlisäveroa maksetaan yleensä kuukausittain valtiolle
- Pidempää ilmoituskautta voi anoa, jos yrityksen liikevaihto on pientä
- Arvonlisäverot ilmoitetaan kauden 12. päivä ja tilitetään Omavero-palvelussa

3.5 Arvonlisäveron huojoennus

- Huojennusta saa hakea liikevaihdon ollessa tilikauden aikana alle 30 000 euroa.
- Tällöin maksetut arvonlisäverot saa takaisin osittain.
- Jos yritys on liittynyt rekisteriin, mutta liikevaihto jää alle 10 000, maksetut arvonlisäverot saa kokonaan takaisin alarajahuojennuksessa
- Alarajahuojennus lasketaan alla olevaa kaavaa käyttäen:

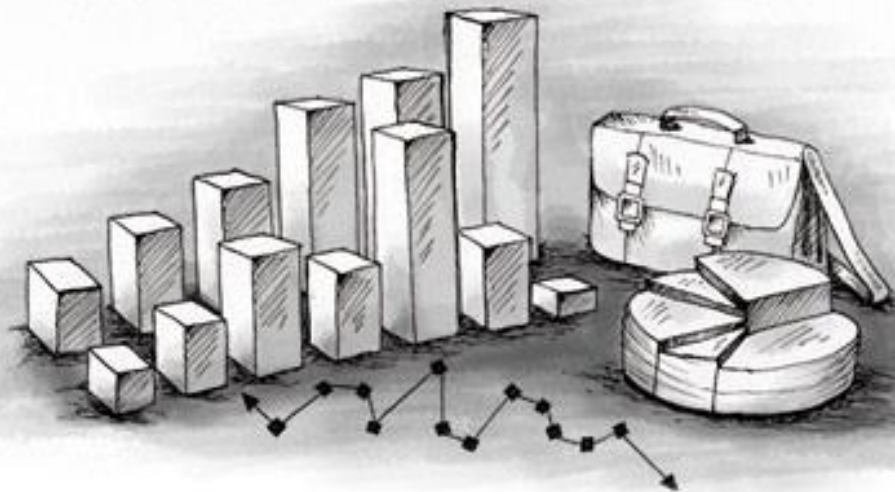
$$\text{vero} - \frac{(\text{liikevaihto} - 10\,000 \text{ e}) \times \text{vero}}{20\,000 \text{ e}}$$

Esimerkki alarajahuojennuksen laskemisesta:

Elinkeino tuottajan liikevaihto verovuodelta ilman veron osuutta on 18 000 euroa. Arvonlisäveron osuus liikevaihdosta on 2 160 euroa. Hän on myynyt tilikauden aikana käyttöomaisuutta 4 000 eurolla. Vähennyskelpoisten ostojen arvonlisäverot ovat tilikauden aikana yhteensä 400 euroa. Huojennukseen oikeuttava vero on myynneistä ja ostojen erotus 1 760 euroa (2160 e – 400 e). Käyttöomaisuuden myynnistä suoritettavia veroja ei oteta huomioon.

Elinkeino harjoittajan arvonlisäverotuksen alarajahuojennus on tässä tapauksessa seuraava:

$$1\,760 - \frac{(18\,000 - 10\,000) \times 1\,760}{20\,000} = 1\,056$$

3.6 Alv-velvolliseksi hakeutuminen

- Yrittäjän kannattaa hakeutua ALV-velvolliseksi, jos yritys alkaa tekemään tilikauden aikana yli 10 000 euron liikevaihtoa tai myy arvonlisäverollisia tuotteita ja palveluja
- Arvonlisäverollisten rekisteriin ilmoittaudutaan sähköisesti tai Y-lomakkeella (paperinen)
- Y-tunnolliset yritykset voivat hakeutua ALV-rekisteriin YTJ-asiointipalvelun muutosilmoituslomakkeella
- Muutos ilmoituksen Kaupparekisteriin ovat maksullisia. Toiminimeen tehty muutoksen hinta on 65 euroa sähköisenä, ja 100 euroa paperisena.

3.7 Verokannat

- Veron suuruus riippuu tuotteen verokannasta
- Arvonlisäveron määrän tuotteessa saa selville kertomalla tuotteen verokannalla ja jakamalla tuloksen luvulla 100

Arvonlisäverokannat Suomessa

- **24 %** yleinen verokanta
- **14 %** elintarvikkeet rehut
- **10 %** henkilökuljetukset, majoituspalvelut, liikuntapalvelut, teatteri, musiikki- ja tanssiesitysten, elokuvanäytösten, näyttelyiden, urheilutapahtumien, museoiden ja muiden vastaavien kulttuuritilaisuuksien pääsymaksut, lääkkeet, kirjat, sanoma- ja aikakauslehdet vähintään kuukauden ajaksi tilattuna

4 YRITYS TYÖNANTAJANA

Suurin osa yrityksistä ovat yhden hengen yrityksiä. Yritystoiminnan kasvaessa yrittäjä saattaa huomata tarvitsevänsä apua työmäärän kasvaessa. Tällöin voi tulla ajankohtaiseksi ensimmäisen työntekijän palkkaaminen.

4.1 Palkkaa vai työkorvausta?

- Toiselle tehdystä työstä saatava korvaus on yleensä palkkaa tai yrittäjälle maksettavaa työkorvausta
- Vaikka työsuhdetta ei olisikaan, seuraavat luetellut palkkiot ovat palkkaa:
 - Kokouspalkkiot
 - Henkilökohtaiset luento- ja esitelmäpalkkiot
 - Hallintoelimen jäsenyydestä saatu palkkio
 - Toimitusjohtajan palkkio
 - Luottamustoimesta saatu korvaus
- Työkorvausta on työstä, tehtävästä tai palveluksesta maksettava korvaus, joka ei ole palkkaa
 - Esimerkki työkorvauksesta on tilanne, jossa yritys ostaa käännöstyön joltain ammattilaiselta. Useimmissa tapauksissa yritys ei ohjaa tekemistä, vaan maksaa ainoastaan lopputuloksesta ammattilaiselle. Vaikka kääntäjällä ei olisi toiminimeä, työsuhdetta ei synny, jos työsuhteen merkkejä ei ole löydettävissä. Tällöin työstä maksetaan työkorvaus

Työnantajan velvollisuudet

- Ennakonpidätyksen toimittaminen
- Työnantajan sairaskorvauksen maksaminen
- Pakollisten vakuutusten, kuten eläkevakuutuksen ottaminen
- Oma-aloitteisten verojen ilmoittaminen ja maksaminen

Työkorvauksen maksajan velvollisuudet

- Ennakonpidätyksen toimittaminen
- Työnantajasuoritusten antaminen Verohallintoon

4.2 Luontoisedut

- Luontoiseduilla tarkoitetaan työnantajan työstä suorittamaa vastiketta palkansaa-
jalle muun kuin rahan muodossa.
- Yleensä jatkuvia tai säännöllisesti toistuvia
- Luontoisetu on veronalaista tuloa, joka otetaan huomioon työntekijän verotuk-
sessa
- Yleisimpiä luontoisetuja ovat:
 - **Asuntoetu**
Palkansaaaja saa käyttöönsä työnantajan omistaman tai vuokraa-
man asunnon
 - **Autoetu**
Palkansaaajan käyttäessä työnantajan henkilö- tai pakettiautoa yk-
sityisajoihin, saatu etu katsotaan autoeduksi
 - **Puhelinetu**
Työnantaja maksaa työntekijän puhelimen, sekä puheluista aiheu-
tuneet kustannukset
 - **Ravintoetu**
Työnantaja tarjoaa palkansaaajalle aterian normaalia hintaa alem-
pana tai täysin vastikkeetta

4.3 Työsuhteen päättyminen

- Työsuhde voi päättyä irtisanomiseen, irtisanoutumiseen tai työsuhteen purkuun
- Työnantaja on velvollinen maksamaan työntekijälle erilaisia lakisääteisiä kor-
vauksia työsuhteen päättyessä
- Työsopimuksen päätetään toisen osapuolen irtisanomisella

- Työnantajan yleiset irtisanomisajat ovat seuraavat:

TYÖSUHTEEN KESTO VUOSINA	IRTISANOMISAIKA
enintään 1	14 päivää
yli 1	1 kuukausi
yli 4	2 kuukautta
yli 8	4 kuukautta
yli 12	6 kuukautta

- Työntekijän noudatettavat irtisanomisajat ovat:

TYÖSUHTEEN KESTO VUOSINA	IRTISANOMISAIKA
enintään 5	14 päivää
yli 5	1 kuukausi